

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

**ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА (ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА)**

освітній ступінь	бакалавр
галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
спеціальність	014 Середня освіта
предметна спеціальність	014.05 Біологія та здоров'я людини
освітня програма	Середня освітня: біологія та здоров'я людини

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

 Грамадик Н.В.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою загальної педагогіки і спеціальної освіти,
протокол №1 від «30» серпня 2023 р.

завідувач кафедри Звєкова В.К.

кафедрою загальної та практичної психології
протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.

завідувач кафедри Мазоха І.С.

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти
факультету управління, адміністрування
та інформаційної діяльності

 Драгієва Л.В.
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:

Звєкова В.К., кандидат педагогічних наук,
доцент, завідувач кафедри загальної педагогіки і
спеціальної освіти.

Пономарьова В.Л., викладач кафедри загальної та
практичної психології.

Рецензенти програми:

Рашидов С.Ф., доктор педагогічних наук, професор,
кафедри загальної педагогіки і спеціальної освіти.

© Звєкова В.К., 2023

© Пономарьова В.Л., 2023

© ІДГУ, 2023

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Навчальна практика (психолого-педагогічна) є зв'язуючою ланкою між теоретичним навчанням майбутніх учителів біології та основ здоров'я та їх самостійною роботою у закладі загальної середньої освіти (основна школа).

Метою навчальної (психолого-педагогічної) практики є практичне введення здобувачів вищої освіти у площину майбутнього фаху, отримання ними першопочаткових професійних умінь і навичок, а також психологічної та професійної адаптації до майбутньої професійної діяльності.

Завданнями навчальної (психолого-педагогічної) практики є:

1. Розвивати уміння комплексного психолого-педагогічного дослідження особистості та колективу.
2. Удосконалювати навички збору, обробки, інтерпретації інформації для написання характеристики.
3. Сприяти набуттю вмінь проведення індивідуальних бесід, анкетування, опитування учнів основної школи, спостереження освітньої діяльності, вторинного аналізу документів, ведення шкільної документації.
4. Вивчення основ освітньо-виховної роботи вчителя біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти відповідно до індивідуальних і вікових особливостей школярів.
5. Ознайомити з різновидами виховної роботи – невід'ємної складової освітнього процесу закладу загальної середньої освіти; формувати вміння планувати, організовувати та проводити виховні заходи з учнями основної школи, здійснювати саморефлексію.
6. Розвивати професійно-педагогічну орієнтацію здобувачів вищої освіти, а також особистісно-фахові якості майбутнього педагога.

Згідно вимог програми навчальної (психолого-педагогічна) практики здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- Вимоги до організації освітньо-виховного процесу закладу загальної середньої освіти визначені законодавчими та нормативними документами.
- Своєрідність освітньо-виховного простору НУШ: нові підходи.
- Основні завдання та проблеми організації освітньо-виховної роботи у педагогічній теорії і практиці сучасної школи.
- Основні вимоги до сучасного уроку біології та основ здоров'я в основній школі.
- Методику проведення виховних заходів; своєрідність планування роботи класного керівника, особливості формування класного колективу, методику вивчення учнівського колективу; сутність і прийоми педагогічної майстерності вчителя-предметника.
- Теоретичні та методичні основи вивчення психолого-педагогічних характеристик учнівського колективу та окремого учня.

За результатами проходження навчальної (психолого-педагогічна) практики здобувач вищої освіти повинен **вміти:**

- Цілеспрямовано спостерігати за освітньо-виховною діяльністю вчителя біології, основ здоров'я, класного керівника;
- Визначати мету та головні компоненти Концепції Нової української школи.
- Проводити дослідження психолого-педагогічних особливостей учнівського колективу й окремих учнів та на основі зібраних матеріалів складати відповідні характеристики.
- Планувати та здійснювати виховну роботу, зокрема аналізувати і складати план роботи класного керівника, розробляти сценарій позакласного виховного заходу.
- Володіти прийомами роботи з навчально-методичною літературою з метою проєктування освітньо-виховного процесу.
- Аналізувати освітньо-виховні ситуації на уроках біології та основ здоров'я в основній школі, виділяти прийоми педагогічної майстерності вчителя на уроці.

Система психолого-педагогічних знань та умінь складає основу кваліфікаційної професіограми сучасного вчителя біології та основ здоров'я та відповідає цілям психолого-педагогічної підготовки.

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Інформація про компетентності та програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ПРН 2.	Вміти інтегрувати аксіологічний аспект гуманітарних наук у площину професійної діяльності для розв'язання актуальних проблем світоглядно-мотиваційного виміру сучасної освіти.
ЗК 3.	Здатність до комплексного планування та проєктування загальної моделі освітнього процесу з біології та основ здоров'я відповідно до методів, засобів й форм навчання з урахуванням нової філософії освіти, а також специфіки змісту навчального матеріалу, індивідуальних, вікових особливостей учнів класу та своєрідності школярів з особливими освітніми потребами.	ПРН 3.	Володіти науково-педагогічним стилем мислення і корпоративною культурою, критично використовувати світоглядні теорії із дотриманням принципів доброчесності та визнанням авторських прав при розв'язанні соціально-педагогічних і фахових завдань.
ЗК 4.	Здатність до партнерської взаємодії у професійній діяльності із дотриманням морально-етичних і правових норм, принципів академічної доброчесності.	ПРН 4.	Знати етичні норми педагогічної діяльності, принципи толерантності, діалогу й співробітництва, цінувати й поважати різноманіття та мультикультурність світу.
ЗК 6.	Здатність використовувати новітні інформаційні та комунікаційні технології у вирішенні професійних та життєвих завдань.	ПРН 6.	Застосовувати знання з сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для вирішення професійних, освітніх і наукових завдань.
ЗК 7.	Здатність комунікувати державною мовою як усно, так і письмово.	ПРН 7.	Виявляти знання державної та іноземної мови за професійним спрямуванням.
ЗК 9.	Здатність працювати в команді та автономно, ефективно комунікувати у полікультурному та трансграничному просторі.	ПРН 8. ПРН 16.	Вміти діяти автономно та брати відповідальність за результат, працювати в команді, керуючись національними та світовими цінностями. Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.
ЗК 10	Здатність ініціювати педагогічні новації, планувати та управляти часом.	ПРН 9.	Виявляти здатність до оригінальності та інноваційності в проєктуванні траєкторії особистісного та професійного розвитку.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності			
ФК 1.	Знання і розуміння предметної області, усвідомлення сутності професійної діяльності.	ПРН 14.	Знати нормативно-правове забезпечення освітньо-виховного процесу вивчення біології та основ здоров'я в закладі загальної середньої освіти.
ФК 3.	Здатність до комплексного планування та проєктування загальної моделі освітнього процесу з біології, інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», інтегрованих курсів природничої освітньої галузі відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти з урахуванням індивідуальних, вікових особливостей здобувачів освіти та своєрідності осіб з особливими освітніми потребами.	ПРН 12. ПРН 13.	Знати закономірності психічного розвитку особистості на різних етапах онтогенезу, вікові та індивідуальні особливості учнів відповідно до вимог особистісно-орієнтованого навчання. Знати психолого-дидактичні основи організації освітнього процесу з біології та основ здоров'я людини, мати структуровані знання про місце гуманітаристики в системі наук, її предметних і методологічних зв'язках, володіти педагогічною термінологією, впроваджувати інноваційні вітчизняні і зарубіжні освітні практики у площину професійної діяльності, успішно взаємодіяти з учасниками освітньо-виховного процесу.
ФК 5.	Здатність забезпечувати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з біології, інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», інтегрованих курсів природничої освітньої галузі, здійснювати діагностику, прогнозування ефективності та корекції освітнього процесу; виявляти саморефлексію педагогічної діяльності, проєктувати власну траєкторію професійного розвитку, впроваджувати творчі ідеї вітчизняного та зарубіжного педагогічного досвіду у площину предметної діяльності.	ПРН 17.	Здійснювати моніторинг успішності освітньо-виховного процесу, враховувати критеріальну основу оцінювання навчальних досягнень, відстежувати динаміку розвитку обдарованих та здібних учнів, а також дітей, які мають особливі освітні потреби.
ФК 16.	Вміти використовувати основні теорії навчання і виховання на уроках і позакласній роботі, формувати в учнів позитивну мотивацію здоров'язміцнення, визначати місце і функції позашкільної освіти та векторів її зв'язку із шкільним освітньо-виховним процесом.	ПРН 29.	Знати ключові категорії планування та організації позаурочної, позакласної та позашкільної діяльності, спрямованої на формування морально-етичних рис особистості, проведення пропедетико-роз'яснювальної роботи серед учнівської молоді та в соціумі.
ФК 17.	Здатність розуміти й реалізувати стратегію сталого розвитку людства у процесі професійної діяльності.	ПРН 30.	Знати теоретично-концептуальні та науково-прикладні засади сталого розвитку, розкривати сутність взаємозв'язків та залежностей між природним середовищем і людиною з позиції ноосферної педагогіки.

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
ЗК 1.		ПРН 2		
ЗК 3.		ПРН 3		
ЗК 4.			ПРН 4	
ЗК 6.		ПРН 6		
ЗК 7.			ПРН 7	
ЗК 9.				ПРН 8 ПРН 16
ЗК 10.		ПРН 9		
ФК 1.	ПРН 14			
ФК 3.	ПРН 12 ПРН 13			
ФК 5.		ПРН 17		
ФК 16.	ПРН 29			
ФК 17.	ПРН 30			

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

№ з/п	Назви видів діяльності	Кількість годин
1.	<p>Проведення настановної конференції.</p> <p>Ознайомлення з програмою навчальної практики, її метою та основними завданнями</p> <p>Ознайомлення з правами та обов'язками практиканта, метою та завданнями навчальної практики, опрацювання зразків оформлення звітної документації.</p> <p>Складання індивідуального плану навчальної практики, затвердження керівником групи.</p> <p>Проходження інструктажу з правил внутрішнього розпорядку, техніки безпеки і охорони праці</p>	Організаційна зустріч
2.	<p>I. Зустріч з адміністрацією закладу загальної середньої освіти, вчителем біології та основ здоров'я, класним керівником бази практики. Вивчення розкладу роботи освітнього закладу (розклад уроків, виховних годин та дзвінків, імена та прізвища вчителів, тощо).</p> <p>II. Знайомство та встановлення педагогічної комунікації з учнями закріпленого класу. Вивчення класу учнів основної школи в закріпленому класі; забезпеченість засобами захисту життя та здоров'я учасників освітнього процесу.</p> <p>III. Вибір учня для дослідження його психолого-педагогічних особливостей з подальшим написанням відповідної характеристики.</p> <p>IV. Вивчення особливостей психологічного супроводу освітнього процесу в контексті НУШ (Вивчення принципів роботи системності, комплексності, соціального партнерства).</p> <p>V. Виокремити чинники якісної освіти крізь призму НУШ (Компетентнісний підхід, педагогіка партнерства, особистісно-орієнтована модель освіти).</p> <p>VI. Ознайомлення з системою освітньо-виховної роботи вчителя-предметника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - шкільний кабінет біології – своєрідний простір освітньо-виховної діяльності; - шкільна документація вчителя (календарно-тематичне планування, поурочні плани-конспекти, класний журнал, план виховної роботи класного керівника). Вимоги до ведення шкільної ділової документації. <p>VII. Вивчення схеми-аналізу уроку, виховного заходу. (Опрацювати методичні рекомендації щодо організації освітньо-виховного процесу в школах у поточному навчальному році; нормативно-правове забезпечення виховної роботи в школі.</p> <p>VIII. Ознайомлення з документацією класного керівника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Аналіз контингенту учнів класу (соціальний паспорт). - План виховної роботи на семестр, затверджений заступником директора з виховної роботи. - Особові справи учнів класу. - Щоденник класного керівника (облік виховних годин, годин спілкування; індивідуальна робота з родинами класу). - Щоденник психологічно-педагогічних спостережень за учнями. 	20 год.

		<ul style="list-style-type: none"> - Щоденник індивідуальної роботи з учнями. - Протоколи батьківських зборів, доповіді та виступи на зборах. - План роботи МО класних керівників. - Матеріали виховних годин. - Розробки сценаріїв виховних заходів. <p>IX. Вивчення циклограми роботи класного керівника (щоденно, щотижня, щомісяця, один раз за семестр, один раз на рік). Форми роботи класного керівника (індивідуальна, групова з учнівським колективом, групова з батьками, з вчителями-предметниками класу, спільно зі шкільним психологом).</p>	
3.	Основний етап	<p>X. Відвідування уроків у закріпленому класі (Спостереження за поведінкою окремих учнів та класу в цілому. Збір інформації про досліджуваного школяра (особливості перебування у класному колективі, позашкільні інтереси, особливості спілкування) шляхом вивчення документації, співбесіди, спостереження за поведінкою під час освітньо-виховного процесу). Організація постійного спілкування з учнями, проведення індивідуальної роботи зі здобувачами освіти.</p> <p>XI. Збір і аналіз інформації про учнівський колектив шляхом спостереження, безпосереднього спілкування.</p> <p>XII. Виконання функцій та обов'язків помічника класного керівника, здійснення позакласної виховної роботи: складання індивідуального плану виховної роботи з класом у відповідності з планом роботи класного керівника;</p> <p>XIII. Підготовка та проведення виховного заходу на еколого-валеологічну тематику в закріпленому класі.</p> <p>XIV. Вивчення творчого досвіду роботи вчителів-предметників, класних керівників.</p> <p>XV. Спостереження, обговорення уроків за фахом та їх дидактичний аналіз. Визначення принципів навчання, активних методів навчання, різноманітність методичних прийомів, способів забезпечення зворотнього зв'язку з класом, врахування вікових особливостей.</p> <p>Добір дидактичного матеріалу до уроків біології та основ здоров'я для розвитку творчих можливостей учнів.</p>	70 год.
4.	Підсумковий етап	<p>Оформлення документації та звіту про проходження практики.</p> <p>Участь у підсумковій конференції.</p> <p>Самоаналіз результатів навчальної (психолого-педагогічної) практики.</p> <p>Підготовка презентації.</p>	Підсумкова конференція
<i>Всього: 3 кредити (ЄКТС)</i>			90 год.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

4.1. Термін проходження практики

Практичну підготовку здобувачі вищої освіти проходять на I курсі (2-й семестр), після оволодіння фундаментальними соціально-гуманітарними, психолого-педагогічними і фаховими знаннями. Тривалість навчальної (психолого-педагогічна) практики – два тижні (3 кредити ЄКТС).

4.2. Бази практики

Базою практичної підготовки здобувачів вищої освіти є заклади загальної середньої освіти міста, регіону, області відповідно до укладених договорів.

4.3. Обов'язки здобувачів вищої освіти

До початку навчальної практики здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- не пізніше ніж за чотири тижні до початку практики визначити разом з керівником практики від кафедри базу проходження практики;
- ознайомитися з програмою практичної підготовки спеціальності та дотримуватися методичних рекомендацій з її проходження;
- пройти інструктаж про порядок проходження практики, загальний інструктаж з охорони праці за підписом в журналі реєстрації інструктажів;
- написати заяву [1, додаток 3] про місце та термін проходження практики;

- взяти участь у настановній конференції з практики, отримати консультації щодо оформлення всіх необхідних документів з практики;
- роздрукувати всі необхідні документи з сайту Університету на сторінці практична підготовка (<http://idgu.edu.ua/practice>);

У період проходження навчальної практики здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- прибути на базу практики точно у строк, встановлений графіком освітнього процесу;
- дотримуватися положень етичного кодексу вчителя;
- підпорядковуватися режиму роботи закладу загальної середньої освіти;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- вести щоденник практики за встановленою формою;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- виявляти високі моральні якості, активність, глибоку зацікавленість до своєї майбутнього фаху.

Після закінчення терміну практики здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- своєчасно подати керівнику практики звітну документацію, що вимагається програмою практичної підготовки спеціальності.

Здобувачі мають право:

- з усіх питань, що виникають в процесі практики, звертатися до керівників практики від університету, адміністрації і керівників бази практики;
- вносити власні пропозиції щодо вдосконаленню освітньо-виховного процесу, організації практики;
- брати участь у конференціях і нарадах;
- користуватися матеріально-технічною базою освітньо-виховної установи (бібліотекою, спеціалізованими кабінетами, навчально-методичними посібниками, що знаходяться у них, технічними засобами з метою виконання завдань практики).

4.4. Обов'язки керівника практики

Керівник практики від закладу вищої освіти повинен:

- при підготовці до проведення практики ознайомити студентів з її програмою;
- проконтролювати підготовленість бази та об'єктів практики та вжити, за необхідності, потрібних заходів щодо їх підготовки;
- провести інструктаж з техніки
- проводити консультації для здобувачів вищої освіти з організаційних, методичних питань практики;
- систематично контролювати виконання програми практики студентами згідно з індивідуальними графіками;
- взяти участь у роботі комісії, призначеної завідувачем кафедри, з проведення захисту звітів з практики студентів;
- здійснювати методичне керівництво і надавати допомогу студентам при виконанні загальних й індивідуальних завдань з практики;
- періодично інформувати кафедру і деканат про хід практики;
- по закінченні практики надати письмовий звіт про результати практики і захист звітів разом з зауваженнями і пропозиціями щодо удосконалення практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

4.5. Обов'язки керівника бази практики

- систематично контролювати виконання програми практики студентами згідно з індивідуальними графіками;
- проводити консультації для студентів з організаційних, методичних питань практики;
- контролювати ведення щоденних записів психолого-педагогічної практики;

- взяти участь у роботі комісії, призначеної завідувачем кафедри, з проведення захисту звітів з практики студентів
- скласти характеристику на практиканта, в якій зазначити повноту виконання програми навчальної практики, рівень оволодіння навичками та вміннями.

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

- Комплексно дослідити психологічні особливості учнів класу. В умовах дистанційного навчання скористатись для опитування Google Формами. Підібрати методики для дослідження. При можливості опрацювати отриманий емпіричний матеріал. Дати психологічну інтерпретацію отриманим даним.
- Огляд Концепції Нової української школи (провідні орієнтири Концепції НУШ).
- Визначити основні принципи компетентнісного підходу.
- Виписати основні риси педагогіки партнерства.
- Визначити Концептуальні засади реформування середньої освіти НУШ на інноваційній основі.
- Відвідати чи спостерігати за проведенням у дистанційному режимі виховні заходи студентів-практикантів, які проходять практику у тому ж навчальному закладі, брати участь в їх обговоренні.
- Науково-дослідна діяльність: опрацювання науково-педагогічної та науково-методичної літератури відповідно до завдань навчальної практики («Біологія і хімія в школі», газета «Освіта України», «Інформаційний збірник для освітян»).
- Проходження курсів неформальної освіти на пропонуваніх платформах
 - ✓ Онлайн-курси Prometheus (<https://courses.prometheus.org.ua>)
 - ✓ Онлайн-курси EdEra (<https://www.ed-era.com/>)

6. ВИМОГИ ЩОДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

В триденний термін після закінчення практики здобувач зобов'язаний надати керівнику навчальної практики звітну документацію, до якої входить:

1. Характеристику студента-практиканта, завірену керівником закладу загальної середньої освіти.
2. Щоденник навчальної практики.
3. Психолого-педагогічна характеристика учня.
4. Психолого-педагогічна характеристика учнівського колективу.
5. Психолого-педагогічний аналіз відвідуваних уроків.
6. Конспект одного просвітницько-виховного заходу.
7. План-конспект години спілкування з використанням технологій інтерактивного навчання.
8. Фотозвіт профорієнтаційної роботи на класній годині (презентація спеціальностей ІДГУ).
9. Опис творчого досвіду виховної роботи вчителя.
10. Порт-фоліо про проведену роботу.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

7.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Методи контролю – індивідуальний; захист результатів практики.

Форма контролю – залік.

Оцінювання результатів навчальної практики здобувачів вищої освіти відбувається за такими критеріями:

- Обсяг виконаних завдань програми практики;
- Якість виховної роботи зі здобувачами освіти.
- Якість виконання усіх завдань та видів роботи під час проходження практики.

- Якість оформлення та своєчасність здачі звітної документації.

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) – ставиться здобувачу вищої освіти, який на високому рівні виконав необхідний об'єм завдань з виховної роботи, визначений програмою навчальної практики; спираючись на психолого-педагогічну теорію, правильно визначив виховні завдання, способи і результати їх розв'язання й ефективно здійснював діяльність із залучення учнів до виховної роботи з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей; виявив під час практики самостійність, творчий підхід, педагогічний такт; завоював повагу і виключно позитивну оцінку учасників освітньо-виховного процесу, методистів, керівника бази практики; отримав високу оцінку куратора групи, з якою працював; якісно оформив звітну документацію та здав її у визначений термін.

Оцінка «добре» (80-89 балів) – ставиться здобувачу вищої освіти, який повністю виконав необхідний об'єм завдань з психології і педагогіки; виховні заходи провів на відповідному науковому й організаційному рівні; виявляв ініціативу в роботі, старанність, самостійність; отримав позитивну оцінку керівника бази практики; допустив незначні недоліки в оформленні звітної документації; документацію здав у визначений термін.

(70-79 балів) – ставиться здобувачу вищої освіти, який повністю виконав необхідний об'єм завдань з психології і педагогіки; виявив психолого-педагогічні знання й уміння на достатньому рівні; виявляв ініціативу в роботі; виховні заходи провів на відповідному науковому й організаційному рівні, але у використанні окремих видів виховної роботи виявляв несуттєві помилки; отримав позитивну оцінку керівника бази практики (не нижче достатнього рівня); допустив незначні недоліки в оформленні звітної документації; документацію здав у визначений термін.

Оцінка «задовільно» (60-69 балів) – ставиться здобувачу вищої освіти, який виконав необхідний об'єм завдань з психології і педагогіки, але допускав помилки у плануванні та проведенні окремих заходів; при організації виховної роботи в класі виявляв помилки у плануванні окремих моментів виховної діяльності та позакласних занять, не достатньо враховував вікові та індивідуальні особливості школярів, допустив незначні порушення вимог щодо доцільної організації виховної роботи, які вміє виправити або пояснити їх причини при зверненні на це уваги методиста, керівника бази практики і не повторює їх надалі. Здобувач вищої освіти проявив себе як організований, дисциплінований, хоч недостатньо ініціативний та самостійний, вчасно здав документацію, в яку можуть бути внесені незначні доповнення і поправки згідно вказівок керівника практики. Є недоліки в оформленні звітної документації.

(51-59 балів) – ставиться здобувачу вищої освіти, який виконав необхідний об'єм завдань з психології і педагогіки; на задовільному рівні забезпечив виховний процес і виконав заплановані завдання, але не проявив при цьому глибокого знання психолого-педагогічної теорії й уміння застосовувати її, не достатньо враховував вікові та індивідуальні особливості учнів, з якою працював; неякісно оформив документацію та несвоєчасно її здав.

Оцінка «незадовільно» – ставиться здобувачу вищої освіти рівень проходження практики показав не сформованість психолого-педагогічних і організаційних умінь і навичок здобувача; допущені суттєві недоліки в оформленні документації; відсутня характеристика на практиканта з бази проходження практики або вона не завірена, конспекти уроків не підписані вчителем або методистом, не виконані завдання з навчальної практики.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
89-70	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

7.2. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Отримання сертифікату проходження курсів неформальної освіти з психолого-педагогічної тематики дозволяє здобувачу вищої освіти отримати додаткові 10 балів.

8. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТУ ЗВІТІВ ПРАКТИКИ

Звіт про навчальну практику є основним документом для зарахування результатів практики. Він має містити короткий та конкретний узагальнений опис роботи, особисто виконаної здобувачем вищої освіти. Форма представлення звіту є довільною, однак в ньому слід відобразити результати виконання усіх індивідуальних завдань, отриманих під час проходження практики. Звіт про виконану під час практики роботу студенти-практиканти подають комісії, що складається з викладачів кафедри, які керували роботою практиканта. Під час захисту здобувач презентує комісії результати проходження практики, формулює завдання практики. Комісія заслуховує звіт, оцінює роботу студентів згідно розроблених критеріїв оцінювання за кредитно-модульною системою і виставляє відповідну оцінку заліку.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Положення про порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти ІДГУ. 2018. URL-адреса: <http://idgu.edu.ua/wpcontent/uploads/2016/06/polozhennja-praktyka.pdf>
Практична підготовка та працевлаштування. Сайт ІДГУ. URL-адреса: <http://idgu.edu.ua/practice>.

1. Б е х І. Д. О с о б и с т і с н о з о р і є н т о в а н е в и х о в а н н я : Н а у к о в о - м е т о д . п о с і б н и к . К и ї в : ІЗМН, 1998. - 204 с.
2. Веремко К.І. Планування роботи школи: навч. вид. / К.І. Веремко, Л.М. Григоренко, Л.Л. Бондарева. – Харків: «Основа», 2012. – 384 с.
3. Вирішую конфлікти та будує мир навколо себе. Базові навички медіації однолітків. Навчально-методичний посібник. / Андрєєнкова В.Л., Левченко К.Б., Матвійчук М.М., Дацко О.В. – К.: ФОП Нічога С.О. – 2020. – 200 с
4. Виховання в процесі навчання природничих дисциплін. Навчально-методичний посібник для студентів та вчителів / Укладачі гуріненко Н.О., Кожевнікова Т.Є. – Полтава, 2012. – 120 с.
5. Гуцало Е.У. Від теорії – до практики: вивчення особистості школяра студентами-практикантами. Навчально-методичний посібник. Частина II / Е.У. Гуцало. – Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2012. – 350 с.
6. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посіб. [2-е видання, доповнене] І.М. Дичківська – К.: «Академвидав», 2012. – 352 с.
7. Дубасенюк О.А. Теорія і практика професійної виховної діяльності педагога: монографія / Дубасенюк О.А. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2005. – 367 с.
8. Духовно-моральне виховання особистості: теорія та практика: науково-методичний посібник / за заг. ред. канд. пед. наук, доцента Л.М. Михайлової. Харків: «Друкарня Мадрид», 2019. – 250 с.
9. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: Метод. посіб./ Авт. – укл. О.Пометун, Л.Пироженко. Київ: А.П.Н., 2002. – 136 с.
10. Канівець Т.М. Основи педагогічного оцінювання: навчально-методичний посібник / Т.М. Канівець. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2012. – 102 с.
11. Кодекс безпечного освітнього середовища: метод. посіб. / за заг. ред. Цюман Т. П. – К.: 2018. – 56 с.
12. Кондрашова Л.В., Лаврентьєва О.О., Зеленкова Н.І. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навч. посіб. / Л.В. Кондрашова, О.О. Лаврентьєва, Н.І. Зеленкова. – Кривий Ріг: КДПУ, 2008 – 187 с.

13. Кузьмінський А.І. Педагогіка: підручник / Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. – К.: «Знання-Прес», 2008. – 447 с.
14. Левус Н.І., Волошок О.В. Педагогічна психологія в схемах і таблицях: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка; Артос, 2015. – 340 с.
15. Методичні рекомендації щодо онлайн-безпеки учасників освітнього процесу в умовах дистанційного та змішаного навчання / Рогожина О.О. – Харків: КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», 2020 – 16 с.
16. Методичний путівник класного керівника Нової української школи: збірник методичних матеріалів / А. Дубяга, О. Золотар; за заг. ред. А. Дубяги. – Краматорськ: Відділ інформаційно-видавничої діяльності, 2021. – 44 с.
17. Новий освітній простір – мотивуючий простір. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/407/NOP_Motivuyuchiy-prostir.pdf
18. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. ред. Бібік Н. М. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2018. – 206 с.
19. Основи шкільного виховання: навч. посібн. / Трухін О.І. та ін. – К.: Центр навч. літератури, 2004.
20. Педагогіка (у структурно-логічних схемах та таблицях): Навчальний посібник. А.А. Марушкевич, Є.С. Спіцин, Н.В. Кошечко. – К. ЦП «Компринт», 2020. – 91 с.
21. Педагогічна майстерність: Хрестоматія: навч. посібн. / Упоряд. І. Зязюн, Н. Базилевич. – К.: Вища школа, 2006. – 606 с.
22. Поясик О.І. Методика виховної роботи: навч. посіб. / О.І. Поясик, В.В. Лаппо. – Івано-Франківськ: Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. – 202 с.
23. Протидія булінгу в закладі освіти: системний підхід. Методичний посібник / Андрєєнкова В.Л., Мельничук В.О., Калашник О.А. – К.: ТОВ «Агентство «Україна», 2019. – 132 с.
24. Психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Т.Б. Партико, С.Л. Грабовська, А.О. Вовк та ін.]; за заг. ред. Т.Б. Партико. – К.: Ін Юре, 2014. – 664 с.
25. Психологічний супровід упровадження Нової української школи: метод рек. / за заг. ред. І.В. Марухиної, Л.О. Кондратенко – Суми: НВВ КЗ СОШПО – 2019. – С. 88.
26. Спілкування в педагогічному процесі: навчальний посібник / Гарькавець С.О., Волченко Л.П. – Житомир: ТОВ «Видавничий дім «Бук-Друк», 2021. – 100 с.
27. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник / О.І. Пометун, А.В. Пироженко; ред. О.І. Пометун. – К.: А.С.К., 2004. – 192 с.
28. Сучасні технології збереження здоров'я учнів у діяльності психологічної служби і психолого-медико-педагогічних консультацій: [Посіб.] / авт. кол.: А Г Обухівська., Т.В. Жук, О.А. Зеленько та ін.; за ред. А.Г. Обухівської. – К.: УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2016. – 218 с.
29. Школознавство: Навчально-методичний посібник / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; уклад. Н.В. Бахмат. – Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2014. – 136 с.
30. Цюман Т.П., Бойчук Н.І. Кодекс безпечного освітнього середовища: метод. посіб. / за заг. ред. Цюман Т.П. – К.: 2018. – 56 с.
31. Якою буде роль шкільних психологів у новій українській школі [Електронний ресурс] // Журнал, НУШ «Освіторія медія». – Режим доступу: <https://osvitoria.media/experience/shho-robytymut-shkilni-psyhology-u-novijukrayinskij-shkoli>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<http://www.mon.gov.ua/> - офіційний сайт Міністерства освіти та науки України.

<https://naurok.com.ua> - Український освітній онлайн-портал для вчителів «На урок»

<https://vseosvita.ua/> - Національна освітня платформа «Всеосвіта»

http://www.unicef.org/ukraine/convention_small_final.pdf Конвенція ООН про права дитини
<http://osvita.ua/> Освіта в Україні та за кордоном
http://www.osvita.org.ua/pravo/law_00/ Закон України «Про освіту»
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2402-14> Закон України «Про охорону дитинства»
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomendazii-dustanciyna%20osvita-2020.pdf> Організація дистанційного навчання у школі: методичні рекомендації / МОН України, 2020